

دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون‌های نظارت، اتحادیه‌ها، اتاق اصناف شهرستان‌های کشور و اتاق اصناف ایران

(موضوع بند (هـ) ماده (۵۵) قانون نظام صنفی)

مقدمه

این دستورالعمل به استناد وظایف و اختیارات قانونی مندرج در بند (هـ) ماده (۵۵) قانون نظام صنفی و با لحاظ بند (ج) ماده (۴۹)، ماده (۹۵) مکرر (۱) این قانون و تفویض اختیار عزل اعضای هیأت مدیره اتحادیه‌های صنفی شهرستانی و استانی و نیز هیأت ریسه اتاق اصناف شهرستان‌ها به کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها (موضوع صورتجلسه یکصد و چهارمین جلسه هیأت عالی نظارت در خصوص تفویض بخشی از وظایف هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور به کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها)، در راستای افزایش شفافیت، تقویت نظارت، تراکم‌زدایی و ارتقاء کارایی کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی به شرح ذیل به تصویب هیأت عالی نظارت رسید.

فصل نخست: تعاریف

ماده ۱: در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار برده شده است:

الف) قانون: قانون نظام صنفی.

ب) اتحادیه: اتحادیه‌های صنفی شهرستانی، استانی و کشوری.

ج) اتاق: اتاق اصناف شهرستان‌ها و ایران.

د) تشکل‌های صنفی: اتحادیه‌ها و اتاق‌ها.

هـ) مرجع رسیدگی: حسب مورد هیأت عالی نظارت و دبیرخانه آن، کمیسیون نظارت مرکز استان و شهرستان.

و) مسئولان تشکل‌های صنفی: اعضای هیأت مدیره و بازرسان اتحادیه‌های صنفی و هیأت ریسه اتاق‌های اصناف.

ز) تکرار: ارتکاب تخلف پس از صدور حکم قطعی از سوی مرجع رسیدگی.

ح) سامانه: سامانه رسمی دبیرخانه هیأت عالی نظارت.

فصل دوم: هماهنگی

ماده ۲: ایجاد هماهنگی بین کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی به منظور اجرای برنامه‌های راهبردی ابلاغی از سوی هیأت عالی نظارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی آن‌ها بر عهده دبیرخانه هیأت عالی نظارت می‌باشد.

نحوه ایجاد هماهنگی و نظارت دبیرخانه هیأت عالی نظارت:

- ۱- نظارت مستمر بر اجرای قانون، برنامه‌های توسعه‌ای و پیشرفت سالانه آن‌ها به طرق مختلف از جمله تدوین شاخص‌ها و ضوابط نظام جامع ارزیابی عملکرد کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی.
- ۲- هدایت کمیسیون‌های نظارت و سازمان‌ها یا تشکل‌های صنفی به منظور اجرای صحیح قانون و مقررات و ایجاد رویه واحد در سطح کشور از طریق برنامه‌ریزی برای برگزاری کارگاه‌های آموزشی، توجیهی، همایش و نظایر آن.
- ۳- نظارت بر تشکیل ماهانه جلسات کمیسیون‌های نظارت و دستور برگزاری جلسات فوق‌العاده توسط کمیسیون‌های مزبور و تشکل‌های صنفی در موارد ضروری.
- ۴- تطبیق مصوبات کمیسیون‌های نظارت و تصمیمات اتاق ایران با قوانین و مقررات و در صورت مغایرت، دستور اصلاح آن‌ها.
- ۵- هدایت کمیسیون‌های نظارت و سازمان‌ها یا تشکل‌های صنفی به منظور تدوین برنامه برای توسعه و تسهیل امور کسب‌وکار صنفی.

ماده ۳: رییس کمیسیون نظارت مرکز استان موظف است به منظور سیاست‌گذاری و ایجاد هماهنگی هرچه بهتر بین کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی در سطح استان، در چارچوب ماده (۵۰) قانون، با برگزاری جلسات یا گردهمایی مستقل یا مشترک با کمیسیون نظارت شهرستان‌ها و یا تشکل‌های صنفی استان و یا با انجام مکاتبات مورد نیاز تدابیر لازم را در این خصوص به عمل آورد.

همچنین کمیسیون نظارت شهرستان‌ها در خصوص هماهنگی بین تشکل‌های صنفی تحت پوشش و نظارت بر عملکرد آن‌ها، مطابق ماده (۴۹) قانون اقدام خواهند نمود. اتاق هر شهرستان نیز موظف است در حدود اختیارات و وظایف مقرر در ماده (۳۷) قانون، نسبت به ایجاد هماهنگی و نظارت بر عملکرد اتحادیه‌های صنفی مربوط اقدام نماید.

فصل سوم: نظارت

ماده ۴: کمیسیون نظارت شهرستان‌ها مکلفند بر حسن انجام وظایف قانونی و عملکرد تشکل‌های صنفی ذی‌ربط از طریق انجام بازرسی‌های دوره‌ای و گزارش‌های واصله نظارت کنند. کمیسیون‌های نظارت مکلفند حداکثر بازه‌های زمانی مربوط به بازرسی‌های دوره‌ای سالانه خود از تشکل‌های ذی‌ربط را در اولین جلسه کمیسیون نظارت هر سال مشخص نمایند.

تبصره: اتاق اصناف شهرستان‌ها مکلفند مصوبات اجلاس خود را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری جلسه، جهت تطبیق با قوانین و مقررات، به کمیسیون نظارت شهرستان ارسال کنند.

ماده ۵: کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها مکلفند بر حسن انجام وظایف قانونی و عملکرد تشکل‌های صنفی و کمیسیون نظارت شهرستان‌های ذی‌ربط، از طریق انجام بازرسی‌های دوره‌ای و بررسی گزارش‌های دریافتی نظارت کنند. این کمیسیون‌ها مکلفند حداکثر بازه‌های زمانی مربوط به بازرسی‌های دوره‌ای سالانه خود از تشکل‌های ذی‌ربط را در اولین جلسه کمیسیون نظارت هر سال مشخص نمایند.

تبصره: اتاق اصناف مرکز استان مکلف است مصوبات اجلاس خود و کمیسیون نظارت شهرستان‌ها نیز مکلفند مصوبات خود را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری جلسه، جهت تطبیق با قوانین و مقررات، به کمیسیون نظارت مرکز استان ارسال کنند.

ماده ۶: نظارت بر عملکرد اتحادیه‌های کشوری بر عهده اتاق اصناف ایران است. وظایف و اختیارات اتاق اصناف ایران جهت انجام این تکلیف به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- ایجاد هماهنگی بین اتحادیه‌های کشوری.
- ۲- اظهارنظر در مورد ضوابط خاص داخلی اتحادیه‌های تحت پوشش برای صدور و تمدید پروانه کسب جهت بررسی و تعیین توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت.
- ۳- نظارت بر حسن اجرای اقدامات اتحادیه‌ها در خصوص صدور و تمدید پروانه کسب از جهت تطبیق با مقررات این قانون و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی آن.
- ۴- رسیدگی به اعتراض افراد صنفی نسبت به تصمیمات اتحادیه‌های مزبور در حدود قوانین و مقررات.
- ۵- تنظیم و تصویب آیین نامه‌های مالی، استخدامی، اداری، آموزشی و تشکیلات اتحادیه‌های تحت پوشش و تغییرات آن‌ها.

۶- نظارت بر رعایت مواعد مندرج در قوانین و مقررات نظام صنفی توسط اتحادیه‌های تحت پوشش از قبیل مهلت‌های مربوط به تنظیم بودجه سالانه و تسلیم آن به اتاق اصناف ایران، تنظیم تراز سال قبل و تسلیم آن به اتاق اصناف ایران، برگزاری جلسات هیأت مدیره و غیره.

۷- سایر مواردی که در قوانین و مقررات نظام صنفی پیش‌بینی شده است.

تبصره ۱: اتاق اصناف ایران مکلف است علاوه بر انجام بازرسی‌های موردی از اتحادیه‌های کشوری، حداکثر بازه‌های زمانی مربوط به بازرسی‌های دوره‌ای سالانه خود از اتحادیه‌های مزبور را در اولین جلسه هیأت ریسه هر سال خود مشخص نموده و به دبیرخانه هیأت عالی نظارت اعلام نماید.

تبصره ۲: چنانچه اتاق اصناف ایران در جریان بازرسی از عملکرد تشکل‌های صنفی یا پس از وصول گزارش، با یکی از عناوین مندرج در ماده (۱۱) این دستورالعمل مواجه شود، باید مراتب را به دبیرخانه هیأت عالی نظارت اعلام نماید.

ماده ۷: دبیرخانه هیأت عالی نظارت مکلف است ظرف مدت ۱۵ روز از زمان بارگذاری مصوبات کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها و مصوبات اجلاس اتاق اصناف ایران نسبت به تطبیق آن‌ها با قوانین و مقررات اقدام نماید.

تبصره ۱: دبیرخانه هیأت عالی نظارت در صورت اطلاع از مغایرت تصمیمات اتخاذی کمیسیون نظارت شهرستان‌های غیر از مرکز استان و یا اتاق شهرستان‌ها، مراتب را به منظور اصلاح یا ابطال به رییس کمیسیون نظارت مرکز استان یا شهرستان مربوطه اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲: کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها و اتاق اصناف ایران مکلفند مصوبات اجلاس خود را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری جلسه، جهت تطبیق با قوانین و مقررات توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت، در سامانه بارگذاری نمایند.

تبصره ۳: در صورت اعتراض شخص به عزل خود از ترکیب هیأت مدیره اتحادیه یا هیأت ریسه اتاق اصناف شهرستان، وی می‌تواند ظرف مدت سه روز کاری نسبت به اعتراض خود نزد دبیرخانه هیأت عالی نظارت اقدام نماید. دبیرخانه هیأت عالی نظارت مکلف است ظرف مدت سی روز به اعتراض مزبور رسیدگی و نسبت به اعلام نتیجه اقدام نماید.

ماده ۸: نظارت‌های موضوع این دستورالعمل به صورت سیستمی (هوشمند)، حضوری (فیزیکی) و توأمان بوده و تمامی مراجع موضوع این فصل مکلفند مراتب ذیل را رعایت کنند:

الف) تصمیمات متخذه با اکثریت مطلق (بیش از نصف) آرای موافق حاضران معتبر خواهد بود. نظرات مخالف باید با ذکر دلیل در صورتجلسه قید گردد.

تبصره: انعکاس نظرات اعضاء صرفاً با درخواست مراجع ناظر موضوع این فصل، مجاز خواهد بود.

ب) تصمیمات متخذه باید ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری جلسه به مخاطب ابلاغ شود. مفاد مصوباتی که متضمن حق و تکلیف برای عموم بوده و انتشار آن مطابق قوانین و مقررات از جمله قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و آیین نامه اجرای آن ممنوع نشده است، باید در سامانه جهت اطلاع‌رسانی منتشر گردد.

ج) کمیسیون نظارت شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها مکلفند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از زمان بارگذاری مصوبات در سامانه، نسبت به تطبیق آن‌ها با قوانین و مقررات اقدام کنند. دبیرخانه هیأت عالی نظارت در صورت کشف مغایرت عملکرد کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی (در حدود مواعد ماده (۷) و تبصره (۱) آن) اعم از مصوبات، تصمیمات، اقدامات و نظایر آن با قوانین و مقررات، مراتب را به منظور اصلاح یا الغاء اثر به کمیسیون نظارت مرکز استان مربوطه اعلام خواهد کرد. مرجع ذی‌ربط مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از زمان اعلام مغایرت، حسب مورد نسبت به اصلاح یا الغاء اثر آن اقدام کند.

د) دبیرخانه هیأت عالی نظارت مکلف است ظرف مدت شش ماه نسبت به تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه تشکیل پرونده الکترونیکی مسئولان تشکل‌های صنفی و رتبه‌بندی عملکرد مراجع موضوع این فصل و ایجاد سازوکارهای لازم اقدام نماید. مراجع رسیدگی مکلفند حداکثر ظرف مدت یک هفته از زمان صدور حکم محکومیت قطعی، نسبت به درج تخلف در پرونده الکترونیکی مسئولان تشکل‌های صنفی اقدام کنند.

تبصره: قطعیت و اجرای مصوبات تشکل‌های صنفی و کمیسیون‌های نظارت، موکول به انقضای مهلت مندرج در بند (ج) نخواهد بود.

ماده ۹: در صورتی که کمیسیون‌های نظارت یا دبیرخانه هیأت عالی نظارت، عدم رعایت قوانین و مقررات از سوی مراجع تحت نظارت یا هر یک از اعضای آن را احراز کند، مکلف است مراتب را به مراجع ذی‌ربط منعکس نماید. هم‌چنین در صورتی که مرجع رسیدگی، با مصادیق جرایم عمومی مواجه شود، باید مراتب را جهت پیگیری به مراجع قضایی منعکس نماید.

ماده ۱۰: کمیسیون‌های نظارت و تشکل‌های صنفی مکلفند در حدود قوانین و مقررات، دستورات مراجع ناظر خود را اجرا کنند. چنانچه کمیسیون‌های نظارت یا تشکل‌های صنفی، دستورات صادره را برخلاف قوانین و مقررات تشخیص دهند، مکلفند کتباً موارد مغایرت را به مرجع صادرکننده اعلام نمایند. اگر مرجع ناظر کتباً بر اجرای دستور خود اصرار ورزد، مخاطب دستور مکلف به اجرای آن بوده و مسئولیت ناشی از اجرای آن بر عهده دستور دهنده است.

فصل چهارم: تخلفات و تنبیهات

ماده ۱۱: عدم انجام صحیح وظایف و سوءاستفاده از اختیارات قانونی توسط مسئولان تشکلهای صنفی که منطبق بر یکی از موارد ذیل است، مشمول تنبیهات مقرر خواهد بود:

الف) عزل

- ۱- أخذ هرگونه وجه یا مال به نفع خود یا غیر برخلاف قوانین و مقررات.
- ۲- استفاده از امکانات تشکلهای صنفی برای تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی کاندیداها از قبیل انتخابات تشکلهای صنفی، شوراهای اسلامی شهر و روستا، مجلس شورای اسلامی و غیره به نفع خود یا اشخاص دیگر.
- ۳- محکومیت به توبیخ کتبی برای بار دوم در همان دوره عضویت هیأت مدیره.
- ۴- ارتکاب حداقل سه مورد از تخلفات موضوع بند (ب) در همان دوره عضویت هیأت مدیره.
- ۵- محکومیت به تذکر کتبی چهارم در همان دوره عضویت هیأت مدیره.
- ۶- محکومیت به یک توبیخ کتبی و دو تذکر کتبی در همان دوره عضویت هیأت مدیره.

ب) توبیخ کتبی

- ۱- أخذ هرگونه وجه یا مال به نفع تشکل صنفی برخلاف قوانین و مقررات.
- ۲- گزارش خلاف واقع.
- ۳- سوءاستفاده از موقعیت و سمت و اعمال تبعیض ناروا نسبت به اشخاص.
- ۴- تسامح در حفظ اموال، اسناد، وجوه تشکل صنفی یا استفاده غیرمجاز از آنها.
- ۵- خودداری از تسلیم مدارک یا ارائه گزارش به اشخاص یا مراجعی که به موجب قوانین و مقررات حق مطالبه آنها را داشته و یا مکلف به تسلیم مدارک یا ارائه گزارش به آنها می‌باشند.
- ۶- استفاده یا افشای غیرقانونی اطلاعات شخصی واحدهای صنفی تحت نظارت یا متصدیان آنها مطابق قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی آن.
- ۷- ارتکاب حداقل ۵ تخلف از تخلفات موضوع بند (ج).

ج) تذکر کتبی

- ۱- عدم تشکیل کمیسیون‌های تشکل صنفی.
- ۲- عدم رعایت مواعد مندرج در قوانین و مقررات نظام صنفی.
- ۳- عدم رعایت قوانین و مقررات ناظر بر صدور یا تمدید یا تبدیل یا ابطال پروانه کسب.
- ۴- عدم اجرای سایر تکالیف مندرج در قوانین و مقررات نظام صنفی یا مصوبات، دستورات و مکاتبات لازم الاجرای ابلاغی مراجع ذی‌ربط در حدود صلاحیت آن‌ها به جز موارد مندرج در بندهای (الف) و (ب).

تبصره ۱: در صورت ارتکاب تخلفات متعدد در یک دوره مسئولیت، تنبیه اشد باید اعمال گردد.

تبصره ۲: در صورتی که یک رفتار، عناوین متخلفانه متعددی داشته باشد، صرفاً تنبیه مربوط به عنوان متخلفانه اشد اعمال خواهد شد.

تبصره ۳: تنبیه تخلف ارتكابی در یک دوره مسئولیت، نسبت به همان دوره قابل اعمال است. انقضای دوره مسئولیت یا استعفای مسئول تشکل صنفی با رعایت ماده (۱۴) این دستورالعمل مانع رسیدگی به تخلفات ارتكابی در دوره مسئولیت قبلی وی نبوده و آثار ناشی از اثبات تخلف بر او مترتب خواهد شد.

تبصره ۴: هرگاه بعد از صدور حکم، تخلفی کشف گردد که مشخص شود زمان وقوع آن پیش از صدور حکم بوده است، با رعایت مفاد ماده (۱۴) این دستورالعمل، مرجع رسیدگی مکلف است در صورتی که اثبات تخلف در تنبیه مؤثر باشد، به موضوع رسیدگی و ضمن نقض حکم اولیه، حکم متناسب را صادر کند.

فصل پنجم: نحوه رسیدگی به تخلفات، اعمال تنبیهات و سایر مقررات

ماده ۱۲: چنانچه مرجع رسیدگی در جریان بازرسی از عملکرد تشکل‌های صنفی یا پس از وصول گزارش، با یکی از عناوین مندرج در ماده (۱۱) این دستورالعمل مواجه شوند، به ترتیب ذیل شروع به رسیدگی خواهند کرد:

الف) مرجع رسیدگی مکلف است فعل یا ترک فعل و عنوان انتسابی آن را به همراه دلایل و مستندات به متهم ابلاغ نماید.

ب) متهم می‌تواند ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ، دفاعیات و مستندات خود را به مرجع رسیدگی ارائه نماید. در صورتی که ارائه برخی اسناد، ظرف مهلت مقرر امکان‌پذیر نباشد، متهم می‌تواند این اسناد را در جلسه رسیدگی ارائه نماید.

تبصره: ارائه دفاعیه حق متهم بوده و عدم ارائه آن در مهلت مقرر مانع رسیدگی به تخلفات نخواهد بود.

ج) مرجع رسیدگی مکلف است پس از اخذ دفاعیه یا انقضای مهلت ۱۵ روزه مقرر، مدارک و مستندات را در اولین جلسه خود که از ۳۰ روز از زمان خاتمه مهلت ۱۵ روزه فوق تجاوز نخواهد کرد، مورد رسیدگی قرار داده و اقدام به صدور رأی نماید. رأی صادره باید مستدل و مستند به قانون و مقررات باشد.

تبصره: حضور در جلسه رسیدگی حق متهم بوده و باید تاریخ و ساعت آن بر اساس مندرجات تبصره (۱) این ماده به او ابلاغ گردد. عدم حضور مانع رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود.

د) رأی صادره عیناً باید ظرف مهلت مندرج در بند (ب) ماده (۸) این دستورالعمل به شخص ابلاغ گردد. رأی ابلاغی باید مشتمل بر تاریخ جلسه رسیدگی، نام و نام خانوادگی، کد ملی، سمت، عناوین تخلفات، گردش کار رسیدگی، ادله اثبات تخلف و حسب مورد حکم برائت یا تنبیهی اعمالی در صورت محکومیت متهم باشد.

تبصره ۱: در تمام موارد فوق، ابلاغیه در دو نسخه تنظیم و یک نسخه آن از طریق ارسال به نشانی واحد صنفی وی و در صورت تعطیلی واحد صنفی، حسب مورد به اتحادیه یا اتاق با توجه به محل وقوع تخلف و اخذ امضاء با ذکر نام و نام خانوادگی تحویل‌گیرنده، ابلاغ و نسخه دیگر آن در پرونده درج می‌شود. در صورت امتناع از دریافت ابلاغیه یا ارائه رسید، مراتب از طریق پست دو قبضه به شخص ابلاغ خواهد شد. هم‌چنین در صورت راه‌اندازی حساب کاربری الکترونیکی برای اعضای هیأت مدیره و هیأت رییسه تشکل‌های صنفی، مرجع رسیدگی مکلف است مراتب موضوع این بند و سایر مواد این دستورالعمل را از این طریق به حساب کاربری ایشان ابلاغ و با ارسال پیامک به مخاطب، این ابلاغ را اعلام نماید.

تبصره ۲: روز ابلاغ و اقدام جزء مواعد محسوب نخواهد شد. چنانچه روز آخر موعد، مصادف با روز تعطیل ادارات باشد، روز آخر، روزی خواهد بود که ادارات بعد از تعطیلی یا رفع مانع بازگشایی می‌شوند.

ماده ۱۳: در موارد ذیل، مرجع رسیدگی مکلف است ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ اطلاع، ضمن ابلاغ موضوع به شخص و اعطای مهلت یک هفته‌ای به وی جهت دفاع، پس از احراز تحقق آن، نسبت به جایگزینی عضو یا اعضای علی‌البدل اقدام نماید:

الف) حدوث بیماری منجر به غیبت بیش از ۶ ماه متوالی یا متناوب در طول یک دوره هیأت مدیره یا هیأت رییسه تشکل صنفی.

تبصره ۱: در صورت غیبت غیرموجه هر یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه طی سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب از حضور در جلسات هیأت مزبور ظرف مدت یکسال، مراتب از طرف هیأت مدیره به اتاق اعلام می‌شود. هیأت ریسه اتاق مکلف است ظرف مدت دو هفته به موضوع رسیدگی کرده و نسبت صدور اخطار جهت حضور وی در جلسات هیأت مدیره اقدام نماید. در صورتی که پس از ابلاغ اخطار فوق، شخص غایب مجدداً در جلسه آتی هیأت مدیره حاضر نگردد، حسب مورد با اعلام مراتب به کمیسیون نظارت ذی‌ربط یا دبیرخانه هیأت عالی نظارت، نسبت به جایگزینی عضو علی‌البدل حداکثر ظرف مدت دو هفته توسط این مراجع اقدام می‌گردد.

تبصره ۲: در صورت غیبت غیرموجه هر یک از اعضای هیأت ریسه اتاق طی سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب از حضور در جلسات هیأت مزبور ظرف مدت یکسال، مراتب از طرف هیأت ریسه حسب مورد به کمیسیون نظارت ذی‌ربط یا دبیرخانه هیأت عالی نظارت اعلام می‌شود. مرجع مذکور مکلف است ظرف مدت دو هفته به موضوع رسیدگی کرده و نسبت صدور اخطار جهت حضور وی در جلسه هیأت ریسه اقدام نماید. در صورتی که پس از ابلاغ اخطار فوق، شخص غایب مجدداً در جلسه آتی هیأت ریسه حاضر نگردد، حسب مورد با اعلام مراتب به کمیسیون نظارت ذی‌ربط یا دبیرخانه هیأت عالی نظارت، نسبت به جایگزینی عضو علی‌البدل حداکثر ظرف مدت دو هفته توسط این مراجع اقدام می‌گردد.

ب) اشتغال به کار مسئول تشکل صنفی در دستگاه‌ها و نهادهای موضوع تبصره (۶) ماده (۲۲) قانون نظام صنفی.

ماده ۱۴: در صورت خاتمه مسئولیت مسئولان تشکل‌های صنفی، مراجع رسیدگی به تخلفات، صرفاً امکان رسیدگی به تخلفاتی را خواهند داشت که ظرف مدت ۴ سال از تاریخ خاتمه مسئولیت ایشان کشف شده باشد. ترتیبات فوق مانع از طرح دعوی کیفری یا حقوقی در مراجع قضایی ذی‌صلاح نخواهد بود. در صورتی که احراز گردد تخلف ارتكابی در دوره قبلی تصدی مسئولیت موجب عزل یا از بین رفتن وثاقت و امانت شخص می‌گردد، مرجع رسیدگی کننده مکلف است نسبت به موضوع رسیدگی، حکم صادره را در پرونده همان دوره ثبت و نسبت به اعمال آثار ناشی از این حکم محکومیت اقدام نماید.

ماده ۱۵: طرح پرونده در مرجع قضایی و نیز صدور رای برائت یا منع تعقیب مانع از رسیدگی و اعمال تنبیه‌های مقرر در این دستورالعمل نخواهد بود. در صورتی که مرجع رسیدگی حکم صادره از سوی مراجع قضایی را موثر در رای سابق خود تشخیص دهد، نسبت به اصلاح آن اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۶: در صورتی که حضور مسئولان تشکل‌های صنفی در روند رسیدگی اختلال یا اخلاقی به وجود آورد، مرجع رسیدگی می‌تواند حضور وی را در مسئولیت مربوطه حداکثر تا ۴۵ روز که برای یکبار نیز قابل تمدید

خواهد بود، تعلیق نماید. در مواردی که عزل متخلف نیازمند تأیید توسط مراجع ذیصلاح است، تعلیق تا زمان تعیین تکلیف توسط مرجع مربوطه ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۷: در صورتی که دبیرخانه هیأت عالی نظارت، تنبیهی مورد حکم، تشریفات رسیدگی و نحوه اعمال آن را مغایر با مفاد این دستورالعمل تشخیص دهد، مراتب را به مرجع رسیدگی جهت رعایت مفاد بند (ج) ماده (۸) این دستورالعمل اعلام می‌نماید.

ماده ۱۸: دبیرخانه هیأت عالی نظارت مکلف است تخلف اعضای هیأت ریسه اتاق اصناف ایران یا هیأت مدیره اتحادیه‌های کشوری را مطابق ترتیبات مندرج در این دستورالعمل مورد بررسی قرار داده و جهت اعمال تنبیهی مربوطه به هیأت عالی نظارت اعلام دارد.

ماده ۱۹: کمیسیون نظارت شهرستان‌ها مکلفند در صورتی که مسئول تشکل صنفی را مستحق عزل تشخیص دهند، مراتب را جهت اعمال این تنبیه به کمیسیون نظارت مرکز استان اعلام نمایند. در صورتی که کمیسیون نظارت مرکز استان تنبیهی عزل را مطابق با مقررات این دستورالعمل تشخیص ندهد، نسبت به صدور حکم متناسب اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۰: کمیسیون نظارت مراکز استان‌ها مکلفند در مواردی که رأساً صلاحیت عزل مسئولان تشکل‌های صنفی را ندارند، مدارک و مستندات مربوط به تخلفات ایشان را جهت رسیدگی و اعمال تنبیه مربوطه توسط هیأت عالی نظارت، به دبیرخانه این هیأت ارسال کنند.

ماده ۲۱: رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت مدیره اتحادیه‌های استانی، با کمیسیون نظارت مرکز استان خواهد بود.

ماده ۲۲: تفویض اختیارات هیأت عالی نظارت به کمیسیون نظارت مراکز استان، نافی صلاحیت این هیأت و دبیرخانه آن نخواهد بود.

ماده ۲۳: تنبیهی تخلفات مسئولان تشکل‌های صنفی، به موجب مقررات جاری در زمان ارتکاب تخلف تعیین خواهد شد؛ مگر آنکه مقررات این دستورالعمل تنبیهی مساعدتری را به حال متهم در نظر گرفته باشد. در هر حال، تشریفات و نحوه رسیدگی، مطابق با مقررات این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۲۴: تخلف در تشکل‌های صنفی بالاتر و اعمال تنبیهی آن لزوماً اثری بر جایگاه متخلف در تشکل‌های صنفی پایین‌تر نخواهد داشت.

تبصره: ماده فوق مانع از طی تشریفات اسقاط شرایط در صورت شمول بر نامبرده نخواهد بود.

ماده ۲۵: در صورت بررسی تخلف یکی از اعضای مرجع رسیدگی کننده، وی یا اشخاص ذی‌نفع در آن موضوع یا اشخاص دخیل در ارتکاب تخلف صلاحیت شرکت در آن دستور جلسه رسیدگی به تخلف و حق دادن رای را نخواهد داشت. مفاد این ماده در خصوص اتخاذ تصمیم جهت اسقاط شرایط نیز جاری است.

ماده ۲۶: این دستورالعمل در (۲۶) ماده و (۲۰) تبصره، بر اساس بندهای (ج) ماده (۴۹)، (هـ) ماده (۵۵)، ماده (۵۶) و ماده (۹۵) مکرر (۱) قانون نظام صنفی، در یکصد و بیست و پنجمین جلسه هیأت عالی نظارت مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۶ تصویب و از تاریخ ابلاغ، دستورالعمل سابق با رعایت ماده (۲۳) این دستورالعمل و موارد (الف) تا (و) بند (۱) صورتجلسه یکصد و چهارمین جلسه هیأت عالی نظارت لغو گردید.